

**ROZRZĄDZENIE** (26) *sb n*

o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* rozrządzenie (12); -é (5), -(e) (7). ◇ *G* rozrządzenia (5). ◇ *D* rozrządzeniu (2). ◇ *A* rozrządzenie (2); -é (1), -(e) (1). ◇ *I* rozrządzeniem (3); -em (1) *KochPs*, -ém (1) *SarnStat*, -(e)m (1). ◇ *L* rozrządzeniu (2).

*Sł stp*, *Cn brak*, *Linde XVIII w. s.v. rozrządzić*.

1. Rozplanowanie, ułożenie kolejności spraw i działań; przygotowanie, zorganizowanie; *dispositio Mącz*, *Calep*; *conscriptio*, *descriptio*, *designatio*, *dispicientia Mącz*; *collocatio*, *constitutio*, *digestio*, *instructio*, *ordinatio Calep*; *dispensatio Vulg* (15) : *Mącz* 374d; *Instructio* – Rozrządzenie, narządzenie. *Calep* 546b; *Ordinatio* – Rozrządzenie. Porządek. *Calep* [737]b, 323a, 332a.

*rozrządzenie kogo, czego* (2): *Sine designatione personarum et temporum*, Króm rośprawy y rozrządzenia ośób y czáfów. *Mącz* 392d. *Cf rozrządzenie czego od kogo*.

*rozrządzenie czego od kogo* [= *przez kogo uczynione*] (1): [z *każdych 26 włók gospodarze wyprawią na wojnę jednego, którego wspólnie wyposażą*] Takiem rozrządzeniem wyprawy tey od ludzi robotnych mym zdaniem potráfiłoby się w to/ áby żaden krzywdy trudności y obciążenia ná sobie nie odniośł. *GrabPospR* M4.

*Szereg*: »rozrządzenie, (i) rozprawa (*a. rozprawienie*)« [szyk 2:2] (4): *Dispositio*, *Rozrządzenie/ rośprawienie*. *Ordo et dispositio argumentorum. Mącz* 310d; *Designatio*, *Rozrządzenie/ rośprawá/ poftánowanie yáko co ma być czyniono. Mącz* 392c, 392d, 405d.

a. *O stwórczym planie Boga* (4) :

*rozrządzenie czego* (2): áby nam oznaymił [*Bóg*] táiemnicę wole y swoiey/ wedle vpodobania swoiego/ ktore był poftáwił w nim/ w rozrządzeniu (*marg*) ku lzáfowaniu. 2L.G.S. (-) zupełności czáfów/ áby w Chriftuśie wśzytko nápráwił *WujNT Eph* 1/9. *Cf* »wedle rozrządzenia«.

*Wyrażenia przyimkowe*: »wedle rozrządzenia« (2):

~*wedle rozrządzenia czego* (1): iż gdy tá [*wieczność królestwa Chrystusowego*] wynidzie wedle rozrządzenia czáfów od Bogá poftánowionych/ á wśzytki rzeczy koniec fwoy wezmą: tedy też y Chriftus vząd fwoy krolewki odda zás/ [...] BOgu Oycu fwymu *CzechRozm* 182.

*wedle rozrządzenia czyjego* (1): iż gdyby się iuz wśzytko torem fwym wedle rozrządzenia Bożego fpełniło/ co w zakonie onym [...] było przeznaczono/ że też on zakon vltác y zniśzczyć miał *CzechRozm* 91.~

»za rozrządzeniem [*czyim*]« (1): Tyś niebo/ iáko namiot/ rozbił ręką swoią/ Ná d nim wody zá twoim rozrządzeniem ftoią. *KochPs* 154.

b. *O formowaniu oddziałów wojskowych* (1) : *Descriptio populi*, Rozłożenie ludzi ná rot y. *Descriptio equitum peditumque*, *Rozrządzenie. Mącz* 375b.

2. *Wyrażenie swej woli skierowane do ogólu; ustanowienie prawa; dispositio Vulg, JanStat; constitutio Mącz; ordinatio JanStat* (10) :

*Wyrażenie przyimkowe*: »przez rozrządzenie« = *in dispositione Vulg; per dispositionem JanStat* (2):

~ przez rozrządzenie czyje (1): [Kielbasa] za wolą Bożą ma być postanowion na Stolicę Pomezańską Biskupstwa: [...] niech go ma do żywota swego *in comendam* przez rozrządzenie y rozgrzeźlenie [tj. zwolnienie ze ślubów] Apostołskie [tj. papieskie] *SarnStat* 1097.

przez rozrządzenie czyje [=za czym pośrednictwem] (1): ktoregoście [Chrystusa] wy teraz byli zdraycami y morderzmi: ktorzyście wzięli zakon przez rozrządzenie anielskie/ a nie ftrzeżliście go. *WujNT Act* 7/53.~

**a.** Jako akt ustawodawczy (8) : Constitutio, Postanowienie/ wstawa/ rozrządzenie. *Mqcz* 413b.

Szereg: »rozrządzenie, (i) postanowienie« = *ordinatio et dispositio a. regulatio JanStat* [szyk 2:2] (4): aby takowe rozrządzenie/ postanowienie/ na wieczne czasy było dzierżane/ chowane/ ftrzeżone/ pod winami/ które w nich są opisane/ wstawił *SarnStat* 382 [idem 369]; Aby tedy y My/ y którykolwiek inny z poddanych naszym takowemu postanowieniu y rozrządzeniu przez niewiadomość co przeciwnego nie uczynił: wstawiamy/ [...] *SarnStat* 382 [idem 369] 369 [2 r.].

Wyrażenie przyimkowe: »wedle rozrządzenia czyjego« (2):

~W połączeniu szeregowym (2): aby Kazimierz Król przereczonogo Statutu y Wstawy/ które do tego czasu w Skarbie naszym są chowane/ we wszystkich wedle wstawy y porzadku y rozrządzenia jego były trzymane/ y zachowane na czasy wieczne *SarnStat* 369 [idem] 382.~

**a.** Treść ustaw [czego] (1) :

W połączeniu szeregowym (1): (marg) Apostołskie Stolicy ma Mistrz y zakon prosić/ aby tę zgodę potwierdził. (-) aby najwyższy Biskup Pan nasz niniejsze zjednoczenie [...] przez posrzedek y przez listy Apostołskie/ Buły/ we wszystkich jego Artykułach/ obyczajach/ rozrządzeniach [!] y punktach przyjął [...] y na wieczną tę rzeczy pamięć wtwierdził *SarnStat* 1104.

**3.** Rzeczy, zawiadywanie (1) : [Litwa deklaruje:] ale one [...]/ to jest Król/ Koronę/ królestwo/ y obywatele Królestwa Polskiego w ich potrzebach/ na wieki podpomagać: y ich rozmnożenia/ pożytki/ y polpolite dobro [obiecujemy] opatrować zdrowym y wiernym rozrządzeniem [salubri et fidei dispositione *JanStat* 752]/ iako nasze własne. *SarnStat* 993.

Synonimy: 1. rozprawa, rozprawienie.

Cf **ROZRZĄDZIĆ**